

forgónak tekintette. A pénzügyi hatóság ezt az álláspontját az említett levélnek ama kitételére alapította, amely szerint a külföldi cég a panaszost, mint a cég ügynökét, megbizta a magyar ügyletek lebonyolításával és az inkasszóval. A panaszos részvénytársaságnak e megbízás alapján kifejtett tényleges működésére nézve azonban csak annyit állapított meg, hogy az a következőkre terjedt ki: 1. a részvénytársaság számlázása egyes esetekben az A. brassói cég által a magyarországi üzletfelek részére szállított árut, de mindig a külföldi cég által jelzett adatok alapján és a cég számlanyomtatványán, illetve továbbítja a vevőknek a külföldi cég által hozzáküldött számlákat, 2. a fizetéseket szorgalmazza, 3. a felmerült differenciákat elintézi, 4. az A. cég üzleteinek számlaértékéből 3%-ot kap kifejezetten a fizetendő forgalmi adó fedezésére, 5. a magyarországi fizetéseket inkasszálja és nyugtázza. E megállapítás szerint a levélben foglalt lebonyolítási tevékenység kizárólag számlaküldés közvetítéséből, levelezésből, a külföldi cég követeléseinek nyilvántartásából és behajtásából áll, de a panaszos részvénytársaság megrendeléseket a külföldi cég részére nem gyűjt, semmiféle eladási ügyletet az ő részére nem köt, sem pedig nem közvetít. Tekintettel arra, hogy az 1921:XXXI. 29. §-ának t.-c. 6. bekezdése szerint a külföldi cég belföldi képviselőjének az tekintendő, aki itt az ő nevében kereseti tevékenységet fejt ki, tehát az, aki a belföldön a külföldi cég nevében az üzleteket megköti, az árut eladja, holott a jelen esetben a panaszos részvénytársaság a külföldi cég részére csupán a pénzbeszedési és az ezzel kapcsolatos számlaküldési, nyilvántartási és szorgalmazási teendőket végzi el: a panaszos részvénytársaság nem tekinthető a külföldi cég olyan képviselőjének, aki itt annak nevében kereseti tevékenységet folytatván, azt az említett törvénycikk 34. §-ának 4. bekezdése értelmében egyetemleges felelősség címén, a külföldi cég által a belföldről beszédett vételár, teljes összege után forgalmi adó fizetésére lehetne kötelezni. A panaszos részvénytársaság adófizetési kötelezettségét nem állapítja meg az a körülmény sem, hogy a külföldi cég a forgalmi adó fedezésére szükséges összeget rendelkezésére bocsátotta és hogy panaszos ebből az általa inkasszált összegek egy része után a forgalmi adót leróta, mert ezeket a lerovásokat ez a bíróság a 19.876/1926., 20.007/1926., 23.133/1926. P. számok alatt hozott ítéletekben tartozatlanoknak mondotta ki. Ez azonban nem érinti a panaszos részvénytársaságnak azt a kötelezettségét, hogy a külföldi cég részére végzett pénzbeszedési, levelezési, számlaküldési és nyilvántartási munka ellenértékéért kézhezvett 5%-os jutalék után — személyes kötelezettség alapján — a forgalmi adót leróni tartozik.

I. Ha az alkalmi egyesülés egyik tagja az általa vásárolt árukat a társtagok között szétosztja: forgalmi adóköteles áruszállítás nem történik. — II. Kizárólagos terménykereskedő az, aki csak mezőgazdasági növényi termékekkel kereskedik. (Közigazgatási bíróság 21.255/1925. P. sz.) A vitás általános forgalmi adót azért követeli a pénzügyigazgatóság, mert a panaszos cég az 1921. évi szeptember hó 1-től 1923. évi december hó 31-ig terjedő időszakban a F. Samu budapesti cég, az A. kereskedelmi részvénytársaság és a C. gabonakereskedelmi részvénytársaság, továbbá S. Adolf és Z. Lajos részére szállított különféle termények ellenértéke után általános forgalmi adót nem rótt le. A panasz részben alapos. A hiteles másolatban bemutatott levelek szerint a F. Samu budapesti és a S. Testvérek miskolci cég 1921.

évi szeptember hó 14-én megállapodtak abban, hogy mezőgazdasági terményeket, magvakat és gyapjút stb. közös számlára vásárolnak és adnak el. Ebbe a megállapodásba belevették a panaszos terménykereskedő céget is azzal, hogy ez a cég bevásárlásait és eladásait a fentnevezett két céggel közös számlára fogja teljesíteni s 25%-kal részesül a miskolci telep üzleteredményében. Ezt a megállapodást 1923. évi november hó 4-én kiterjesztették az A. kereskedelmi részvénytársaságra és a C. gabonakereskedelmi részvénytársaságra is. A megállapodás lényege az, hogy a bevásárlásokat a panaszos cég teljesíti, ehhez a szükséges pénzt a társulás többi tagjától kapja, a bevásárlások a közös számla terhére történnek, a bevásárolt árukat pedig eredeti árban a többi társ valamelyikéhez szállítja s a miskolci telep üzleti eredményének 25 százalékában részesedik. Ezen esetben tehát több kereskedelmi cégnek közös haszonra bizonyos meghatározott időre és ügyletekre történt egyesüléséről, vagyis alkalmi egyesülésről van szó, melyben a panaszos cég üzleti tevékenységével, a többi társtag pedig tőkével vesz részt. Az 1921:XXXIX. t.-c. 29. §-ának 1. bekezdéséből kitűnőleg az általános forgalmi adó alánya az, aki bevétel elérésére irányuló önálló kereseti tevékenységet folytat, a 30. §. 1. és 2. pontja szerint pedig az adó tárgya az önálló kereseti tevékenység körében történő áruszállítás, mely alatt minden ingó testi dolognak visszterhes elidegenítését kell érteni. Ebben az esetben az adó alánya nem az alkalmi egyesülés egyes tagjai, hanem maga az alkalmi egyesülés, mint gazdasági egység, mert az folytatja saját kockázatára, tehát önállóan a kereseti tevékenységet, nem pedig a társtagok. Azáltal tehát, hogy a panaszos, mint az egyesülés egyik tagja, a közös számla terhére beszerzi a megállapodásban meghatározott árukat s ezeket további eladás végett szétszítja az egyes társaságok között, nem folytat önálló kereseti tevékenységet s közte és az illető társtag között nem létesül ingó dolgoknak visszterhes elidegenítése s ezért az egyesülés többi tagja részére vásárolt, illetve szállított áruk értéke után általános forgalmi adót követelni nem lehet. A C. gabonakereskedelmi r. t. és az A. részvénytársaságok azonban csak 1923. évi november hó 4-e óta tagjai a szóbanforgó alkalmi egyesülésnek, míg S. Adolf és Z. Lajos egyáltalában nem voltak társtagok, ennél fogva a nevezett két részvénytársaság részére az 1923. évi november hó 4-ét megelőző időben szállított gyapju és gabonanemű, valamint a S. Adolf és Z. Lajos részére eladott termények értéke után az általános forgalmi adót meg kell fizetni, akár mint önálló kereskedő, akár mint az alkalmi egyesülés tagja szállította is azt a panaszos, mert utóbbi minőségben a hivatkozott törvénycikk 34. §. 5. bekezdése értelmében az adók tekintetében egyetemleges fizetési kötelezettség terheli; az a kifogása pedig, hogy ő mint kizárólagos terménykereskedő a törvény 37. §. 12. pontjában felsorolt gabonaneműek eladásából származó bevételei után általános forgalmi adót fizetni nem tartozik, — alaptalan, mert a panaszos a megállapításból kitűnőleg turó- és lisztkereskedést is folytat, már pedig a m. kir. közigazgatási bíróságnak állandó gyakorlata szerint kizárólagos terménykereskedésnek általános forgalmi adó szempontjából csak a mezőgazdasági növényi nyers-termékekkel való kereskedés tekintendő, a turó azonban állati termék, a liszt pedig iparcikk.

A vámfelpez elengedése nem szünteti meg az áru vámkötelese voltát, tehát a behozatal nem forgalmi adómentes. (Közigazgatási bíróság 9509/1926. sz.) A m. kir. pénzügyminisztérium